

JELENA HEKMAN

(1944–2022)

Od samog početka naše avanture uobličene u časopisu *Latina et Graeca* – koja će dogodine proslaviti pedeset godina od objavljivanja prvoga broja – znao sam da je, uz sav entuzijazam naše generacije, sav stvaralački i organizacijski napor, za uspjeh potrebno i bar malo sreće. Kako se pokazalo, te nam sreće u toku ovih pedeset godina nije nedostajalo, a dio je te sreće donijela našem cjelokupnom projektu i Jelena Hekman, koja je, nažalost, otišla iz naše sredine 16. veljače ove godine.

Svi nekrolozi koji su se pojavili u našim tiskanim i elektronskim medijima opisali su s manje ili više detalja njezin *curriculum vitae*. No nisu uhvatili ono što je Jelena uistinu bila: uz briljantan um i veliko srce naklonosti svemu lijepome i dobrome.

Po vokaciji književnica, bila je prije svega jedna od najvećih urednica koje je naša skromna kultura imala, a koji su – na sramotu ove sredine – ostali nekako iza zavjese. Tek su neki od njih, najbolji, postali pojmovi nakladništva i izdavaštva, a Jelena je Hekman zasigurno bila takva.

Pripadala je generaciji splitskih klasičara koja je našoj kulturi poklonila mnoge znamenite ljude koji su zastavu klasičnog obrazovanja visoko držali i kad se o takvom obrazovanju nije baš vodilo računa. A upravo su interesi i uvidi Jelene Hekman procvjetali u klimi klasičnog obrazovanja: uredila je i objavila golemu količinu knjiga u koje je akribično utkala i svoje književno iskustvo i svoju ljubav prema dobrom i lijepom.

Susreo sam je prvi put u USIZ-u kulture Grada Zagreba, samoupravnoj zajednici koja je kulturi sigurno bila primjerenija od birokratskih gradskih ureda, u kojoj je mogla samostalno i kreativno voditi njegov segment nakladništva, bibliotečne djelatnosti i časopisa. Upravo nas je ovaj krak njezine karijere doveo u priliku da se upoznamo i u njoj smo, od prvog susreta, stekli pouzdanu i otvorenu kritičarku, ljubiteljicu i prijateljicu. Nakon samo nekoliko rečenica u njezinu tadašnjem uredu u Rudolfovoj vojarni bilo mi je savršeno jasno da imam sjajnu sugovornicu, silno pronicljivu i silno naklonu našem projektu u kojem je prepoznala i eros stvaranja, i uvjerljivost cilja, i spremnost na rad. A rad je cijnila najviše, demonstrirajući ga prije svega vlastitim primjerom.

Kad je 1991. obnovljena Matica hrvatska, postala je tajnica za nakladništvo i glavna urednica izdanja Matice hrvatske, a knjige koje su prošle njezin urednički zahvat brojale su se na stotine! Uz to, svoje spoznaje i vještine bezrezervno je dijelila s mladima da bi i u njih potakla tu strast za knjigom koju je sama posjedovala, a za koju je s pravom smatrala da je *conditio sine qua non* svakog izdavaštva.

IN MEMORIAM

Osobno sam joj zahvalan za brojne razgovore, koji su se uvijek vodili oko autora i tekstova, a iz kojih sam silno mnogo naučio. A njezino zalaganje za časopis i knjige *Latina et Graeca* doba je velikog uzleta naših izdanja. Bio sam siguran, a danas sam još jače u to uvjeren, da bez obzira na svoje klasično obrazovanje, bez našeg odgovora na intelektualne izazove koje je Jelena Hekman pred nas postavila, ne bismo uživali njezinu radost i naklonost.

Ugasila se još jedna zvijezda koja nam je osvjetljavala put kad nam je to bilo najpotrebnije. I to joj nikada nećemo zaboraviti.

Zlatko Šešelj